

Olympijský medailista, veslař Zdeněk Pecka se narodil 6. února 1954 v Litoměřicích. Zdeněk se do nespportovní rodiny narodil jako druhý syn, starší bratr Pavel však zemřel v důsledku poválečné bídy a velkému nedostatku potravin ještě před jeho narozením. Do rodiny se později narodila ještě dcera Irena.

Peckův život zásadně ovlivnila nehoda, která se mu přihodila ve třech letech věku. Při hře s kostkami malý Zdeněk nutně potřeboval dostavět komín. Po ruce byla krabička od mamčiných léků, kterou chlapec ke stavbě použil a její obsah snědl. K velkému štěstí byla matka poblíž a svého syna, který ztrácel vědomí, rychle dopravila do nemocnice. Lékařům se podařilo Zdeňka – jak sám říká – „celkem drsným způsobem“ zachránit. Příhoda s léky ale zanechala následky a přinesla mu vleklé zdravotní komplikace, po kterých následovaly dlouhé pobyty v nemocnicích a lázních. Během rekonvalescence pobýval často v Karlových Varech a později tam chodil i do školy. Byl dokonce osvobozen od povinnosti cvičit v hodinách tělocviku. Tento čas dětství také provázely četné diety, což však budoucímu sportovci vlastně pomohlo. Doktor Zdeňkovi doporučil vypít každý den alespoň deci piva a ne každé dítě může říct, že mu tatínek chodil pro pivo.

Dalším zlomovým okamžikem ve Zdeňkově životě bylo, když ho rodiče roku 1964 vzali do kina na film *Romulus a Remus*. Svalnaté postavy a sportovní výkony hrdinů chlapce natolik inspirovaly, že se doma pustil do cvičení a začal posilovat s otcovými činkami. Kulturistou se sice nestal, ale byl to pro něj první sportovní impuls.

V roce 1967 zemřel Zdeňkův tatínek, což pro něj byla velká rána. Otcovy činky ale neodložil, naopak začal svět sportu vnímat v širších souvislostech a pohybu se věnovat více. Nejprve to zkoušel s volejbalem a judem. K veslování přivedli motivovaného Zdeňka kamarádi, kteří už do litoměřického veslařského klubu Slavoj chodili. Protože měl kvůli nehodě z dětství zhoršenou motoriku a nikdy výrazně nespportoval, měl Zdeněk fyzický deficit, který ale dorovnával velkým odhodláním a chutí ostatní kamarády dohnat. Nadšeně (a potajjí) sledoval po nocích přímé přenosy olympiády v Mexiku v říjnu 1968. Jeho vlastní sen o olympiádě se zrodil i díky inspirativním sportovcům, jako byla Věra Čáslavská. Definitivní rozhodnutí naplno se věnovat veslování padlo po zhlédnutí přenosu mistrovství Evropy ve veslování v Klagenfurtu v roce 1969, kde bratři Svojanovští získali zlatou medaili. Motivace a velké nasazení Zdeňkovi nechyběly. Časem začal porážet i kamarády a patřil mezi nejlepší v klubu. Podpory se mladému sportovci dostalo také od bývalého úspěšného skifaře Josefa Straky, který mu přispěl cennými radami a později i pomocí s další směřováním. Po československých juniorských soutěžích následovala v roce 1972 účast na Mistrovství světa juniorů v Miláně. Výsledkem bylo 6. místo

osmnáctiletého skifáře litoměřického oddílu. I tento první zahraniční úspěch znamenal pro cílevědomého Pecku impuls pro vytýčení další sportovních met.

Po maturitě na litoměřickém gymnáziu se rozhodl dál studovat a na radu trenéra zvolil Stavební fakultu ČVUT. I když vojákem zatím nebyl, začal trénovat v ASVS Dukla Praha. Když jel na závody, půjčoval si uniformu a za vojáka se vydával. Na vojnu do Dukly jít mohl, ale věděl, že by tím zkomplikoval mamčinu finanční situaci, a to nechtěl.

Pod vedením trenéra Václava Kozáka se Peckovi dařilo a další medaile následovaly. Tým párové čtyřky ve složení Filip Koudelka, Miroslav Laholík, Jaroslav Helebrand a Zdeněk Pecka přivezl ze závodů mistrovství světa ve švýcarském Lucernu (1974) bronzovou medaili a rok později z Nottinghamu dokonce stříbrnou. Byla to dokonalá průprava na blížící se olympiádu.

Nominací na Letní olympijské hry v Montrealu v roce 1976 se Zdeněk Pecka přiblížil splnění svého snu. Po stříbru z mistrovství se s medailí počítalo i pro OH. Kov nejcennější sice nepřivezli, ale i třetí místo bylo pro tým zadostiučiněním za tvrdou dřinu v přípravě. Kromě pocitu zodpovědnosti a vědomí, že reprezentuje svoji zemi, zapůsobila na Pecku olympiáda hlavně slavnostními ceremoniály a možností sledovat zblízka výkony ostatních sportovců. S honorářem 15.000 Kčs od státu a sazenicí javoru k medaili nastala pro Zdenka po bouřlivém přivítání mezi veslaři doba další práce a trénování.

Kromě veslování se Zdeněk Pecka po návratu z Kanady opět naplno vrhl do vysokoškolského studia, které kvůli přípravě na olympiádu musel upozadit. Budoucího inženýra čekal individuální studijní plán a zkoušky, které bylo potřeba složit.

Veslařská dřina vyvrcholila každoročními reprezentacemi na mistrovství světa. V nizozemském Amsterdamu (1977) potvrdil tým stříbro v párové čtyřce. Získat medaili o rok později se jim na novozélandském jezeru Karapiro bohužel nepodařilo, posádka skončila na 4. místě. Po této soutěži se tým párové čtyřky rozpadl. Na dalším mistrovství světa v jugoslávském Bledu (1979) už ČSSR reprezentoval jen dvojskif ve složení Pecka – Vochoska. Stříbrná medaile jim vynesla nejen třetí místo v anketě o nejlepšího československého sportovce roku 1979, ale byla i velkým povzbuzením pro blížící se olympiádu v Moskvě.

Zdeněk Pecka se s Václavem Vochoskou úspěšně kvalifikoval na závod ve dvojskifu. S přípravou začali hned v lednu, za sluncem a teplejší vodou se později na tréninkové soustředění vypravili do jugoslávského Šibeniku. Jako součást přípravného cyklu brali i závod v Praze na Vltavě při 11. ročníku Memoriálu Jiřího Vondráka, kde skifari bojovali proti sobě – Vochoska zvítězil, Pecka byl druhý.

Před olympiádou v Moskvě (1980) se Pecka potýkal se zdravotními potížemi a těsně před závody se zotavoval z chřipkového onemocnění. To poznamenalo jeho formu, kterou na moskevské vodě marně hledal. Společně s Vochoskou měli ale velké ambice a bojovného ducha, a i když to na stupně vítězů

nevypadalo, nakonec dokázali na umělém veslařském kanálu v Krylatském vybojovat bronzovou medaili, která pro ně měla cenu zlata. Z tribuny jejich závod sledovala i Peckova maminka.

Po olympiádě, jejímž legendárním maskotem byl medvěd Míša, Pecka na ČVUT úspěšně absolvoval a získal titul inženýra, poté nastoupil na vojnu do pražské Dukly. V letech 1981 a 1982 reprezentoval ČSSR na mistrovství světa v Mnichově (4. místo) a Lucernu (3. místo). Cílem jeho snažení byla účast na následující olympiádě, která se konala v roce 1984 v Los Angeles a měla být vrcholem jeho reprezentační kariéry. Do hry však vstoupila politika. Sovětský svaz oplácel USA bojkot západních zemí během olympiády v Moskvě a zatlhl účast na hrách i Československu. Neúčast byla pro Pecku velkým zklamáním a křivdou. Uvědomil si, že na další velká vítězství už nedosáhne, a ukončil aktivní sportovní kariéru.

Když něco končí, něco jiného začíná... Uviděl ji náhodou v únoru 1984 na zimní olympiádě v jugoslávském Sarajevu, když si s kolegy krátil čas při čekání na loď, které jim měli přivést. Tehdy ho ještě nenapadlo, že se zlatá běžkyně na lyžích Květa Jeriová stane jeho manželkou.

V časopisu *Stadion* si Zdeněk přečetl rozhovor s Květou a překvapilo ho, jak shodné mají představy a pohled na život a budoucnost. Veslařský parťák a kamarád Václav Vochoska Zdeňka přesvědčil, aby Květě napsal dopis. Zdeněk ho poslechl a za pár měsíců od prvního shledání v Sarajevu byla svatba, kterou si ale oba sportovci museli kvůli tlaku a nesouhlasu svých sportovních nadřízených tak trochu vybojovat.

Ačkoliv aktivní sport opustil, uplatnění ve vystudovaném oboru Zdeněk nenašel a stavařině se věnovat nezačal. Doplnil si vzdělání na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze a plynule a přirozeně začal své zkušenosti předávat z pozice trenéra dalším generacím mladých veslařů. Na podzim 1985 dostal nabídku práce od trenéra Václava Kozáka a stal se vedoucím trenérem nově zřízeného armádního střediska vrcholového sportu mládeže Dukly Praha s působištěm v Litoměřicích. Zjistil, že nová práce je obtížnější, než si původně myslel. To ho však nijak neodradilo. Jeho plánem bylo z veslařské mládeže vychovat další reprezentanty. Trénink vnímal jako komplexní činnost a trenéra jako osobu, která má sportovce znát nejen po výkonostní stránce, ale také po stránce psychické i v dalších oblastech jeho života. Zkušenosti začal sbírat i na poli rodičovském. V roce 1986 se manželům Peckovým narodila dcera Květuška a o dva roky později k ní přibyla sestřička Zdeňka.

Od konce 80. let byl jeho asi nejslavnějším svěřencem stříbrný olympionik z Barcelony (1992) a několikanásobný mistr světa ve skifu Václav Chalupa, veslař, kterého mu podle Pecky mohli ostatní trenéři jenom závidět. Chalupa přesně plnil Peckovy pokyny, akceptoval jeho rady a důvěřoval jeho vedení. Pecka vnímal závodní úspěch veslaře částečně i jako svůj úspěch a případný neúspěch jako svoji spoluodpovědnost. K tomu, aby přicházely úspěchy, bylo nutné nastavit trénink správně. Trenér i veslař pochopili, že hlavním hybným motorem nejsou ani tak svaly a tréninkový plán, ale hlava a vyladěná psychika. V trénování Václava Chalupy pokračoval Pecka do roku 2004. Jejich úspěšná spolupráce

vydržela dlouhých 15 let a důkazem, že si Pecka v trénování vedl skvěle, je skutečnost, že Chalupa po ukončení kariéry jako první Čech obdržel Cenu Thomase Kellera. Ta je udělována veslařům, kteří ve své kariéře dosáhli mimořádných výkonů, a je pro ně jedním z nejvýznamnějších ocenění.

Jako trenér dbal Pecka na to, aby byl trénink plánován v cyklech, které směřovaly k účasti na vrcholových soutěžích. „*Nic se nemůže zmocit najednou*“ – to byla Peckova zásada. Prosazoval hlavně systematickou práci od vytrvalosti k maximálnímu výkonu. To vše však zároveň s vyváženým odpočinkem a s respektem k limitům lidského těla.

I když už se v druhé polovině 80. let Zdeněk Pecka věnoval především trenérské činnosti, přece se ještě dokázal dostat mezi desítku nejlepších severočeských sportovců roku 1987. Získal totiž titul mistra ČSSR v závodě skifů na veslařském šampionátu v roce 1987, který se jel na umělé dráze ve Štětí-Račicích. Zdeněk Pecka tehdy závodil v dresu TH Slavoj Litoměřice. Přestože jeho trénovanost nebyla taková, jakou měli jeho soupeři, Pecka byl odpočatý, nebyl pod tlakem a uplatnil to, co ho hnalo kupředu celý jeho život – odhodlanost a velkou chuť do veslování.

V souběhu s trenérskou kariérou byl Pecka od roku 1997 dlouhá léta také ředitelem Sportcentra Račice. V této pozici přispěl obrovskou měrou k rozvoji račického kanálu, ze kterého se stalo jedno z nejlepších sportovišť v České republice. V roce 2008 se navíc stal předsedou svého původního klubu, který dokázal z hluboké krize dovést k ekonomické stabilitě a v roce 2013 i k výhře Polabského poháru. Celý život Zdeňka Pecky se točil kolem vody, veslování a sportu. I v seniorském věku se s manželkou Květou věnuje pohybu, bez kterého by podle jeho slov nebyl život. A kanadský javor, který dostal Pecka jako sazeničku a dárek k bronzové olympijské medaili v Montrealu, dál pokojně roste v areálu veslařského klubu v Litoměřicích.

(Zpracovala: Bc. Šárka Bařková)

Použitá literatura:

Jít za svým cílem. *Průboj*. 10. 8 1976. 8. ISSN 1804-5782. Rozhovor zapsal Josef Pešout.

Připoután k veslu. *Průboj*, 12–13. 4. 1980. **32**(87), 5. ISSN 1804-5782. Rozhovor zapsal Josef Pešout.

Zdeněk Pecka: Pohyb je život, všechny nás dělá šťastnějšími. In: *Proenzi.cz* [online]. Oldřichovice: Proenzi s.r.o., 26. 9. 2019. [cit. 12. 11. 2023]. Dostupné z: <https://www.proenzi.cz/vitezstvi-je-v-pohybu/pribehy-sportovcu/zdenek-pecka/pohyb-je-zivot-vsechny-nas-dela-stastnejsimi>

Ing., major Zdeněk Pecka. In: *Paměť národa* [online]. Praha: Post Bellum, z. ú., © 2008-2023 Paměť národa [cit. 8. 11. 2023]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/pecka-zdenek-1954>

Personální bibliografie:

<https://www.knihovnauk.cz/wp-content/uploads/2023/12/Pecka-bibl.pdf>